

ที่ กบ ๐๐๒๓.๗/ว ๔๐๖๐

ศาลากลางจังหวัดกระบี่

๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ และนายกเทศมนตรีเมืองกระบี่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๑๘๙๖

ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดกระบี่ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้ชี้แจงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับข้าวและอาหารสัตว์สำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเนื่องจากได้รับข้อหารือจากราชการส่วนท้องถิ่นหลายแห่งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว และในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพิ่มเติม ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข <http://laws.anamai.moph.go.th> ดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบและพิจารณาดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายปราโมทย์ ศรีวิสุทธิ)

ท้องถิ่นจังหวัดกระบี่ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร/โทรสาร ๐-๗๕๖๑-๑๘๙๙, ๐-๗๕๖๒-๒๔๓๗

ศาลากลางจังหวัดกระบี่
 เลขรับ..... 15711
 วันที่ ๑๙ กย ๒๕๖๐
 เวลา.....

ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว๑๙๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกระบี่
 ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม ๑๐๑๑๓
 เลขที่..... ๐๔๓๘

๑๕ กันยายน ๒๕๖๐

วันที่ ๑๙ กย ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมอนามัย ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๖๗๔๖ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้ชี้แจงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับข้าวเหนียวและอาหารสัตว์สำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เนื่องจากได้รับข้อหารือจากราชการส่วนท้องถิ่นหลายแห่งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข <http://laws.anamai.moph.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ยันตรโกวิท)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
 อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
 ส่วนส่งเสริมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
 โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ..... 12285
วันที่..... ๖ ก.ย. ๒๕๖๐
เวลา.....
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/ว ๗๕๖

๕ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เรื่อง การประกอบ
กิจการรถเกี่ยวข้าวขนาดข้าว
๒. แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เรื่อง การประกอบ
กิจการสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย

ด้วยกรมอนามัย ได้รับข้อหารือจากราชการส่วนท้องถิ่นหลายแห่งเกี่ยวกับการประกอบกิจการ
รถเกี่ยวข้าวขนาดข้าว และการสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย ว่าเข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็น
อันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘
หรือไม่

กรมอนามัย จึงขอชี้แจงแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการรถเกี่ยวข้าวขนาดข้าว
และการสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เพื่อให้ราชการ
ส่วนท้องถิ่นได้ถือปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ในกรณีนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการแจ้งเวียน
แนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ไปยังราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัดของท่าน
เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดแนวทาง
ปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพิ่มเติมได้ที่
เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข <http://laws.anamai.moph.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอความอนุเคราะห์ในการแจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติให้แก่
ราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัดหน่วยงานของท่านด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

๑๙๙ ๓๖๐๖

(นายदनัย ธีวันดา)

รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอนามัย

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ..... 10345
วันที่..... ๖ ก.ย. ๒๕๖๐
เวลา.....

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๑๔

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๑๘๐

สสส.
เลขรับ..... 2739
วันที่..... ๑๑ ก.ย. ๒๕๖๐
เวลา.....

เป็นกิจการที่ต้องถูกควบคุมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เสียก่อน และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ท้ายข้อกำหนดของท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ ต้องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ โดยควรกำหนดให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามบริบทของแต่ละพื้นที่ด้วย

(ที่มา : มติการประชุมคณะอนุกรรมการและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐)

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การประกอบกิจการรถเกี่ยวข้าวขนาดข้าว

๑. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนและการอนามัยสิ่งแวดล้อม ในการพิจารณาการประกอบกิจการจึงควรพิจารณาถึงความเสี่ยงและผลกระทบต่ออาคารข้างเคียงของประชาชนเป็นสำคัญ กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ออกประกาศกระทรวง เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้การประกอบกิจการสีข้าว ขนาดข้าวด้วยเครื่องจักร เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทที่ ๕ (๔) เมื่อพิจารณาจากคำหรือข้อความตามตัวบทกฎหมาย “การสีข้าว ขนาดข้าวด้วยเครื่องจักร...” สามารถตีความครอบคลุมถึงได้ และพิจารณาจากลักษณะของกิจกรรม การให้บริการที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน ผู้รับบริการ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม จึงเห็นว่า การประกอบกิจการรถเกี่ยวข้าวขนาดข้าวด้วยเครื่องจักร เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๕ (๔) การสีข้าว ขนาดข้าวด้วยเครื่องจักร หรือแบ่งบรรจุข้าวด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม ซึ่งการควบคุมการประกอบกิจการรถเกี่ยวข้าวขนาดข้าวที่มีลักษณะเป็นการให้บริการนอกสถานที่ ผู้ประกอบกิจการต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มดำเนินกิจการ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กล่าวคือ หากผู้ประกอบกิจการนำรถเกี่ยวข้าวขนาดข้าว ไปให้บริการ ณ ท้องที่ใด ผู้ประกอบกิจการต้องขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ทุกแห่งที่ไปให้บริการ หากฝ่าฝืนจะต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๑ เว้นแต่ ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะไม่มีข้อบัญญัติของท้องถิ่นควบคุมการประกอบกิจการประเภทดังกล่าว และหากเกิดปัญหาฝุ่นละอองจากการเกี่ยวข้าวหรือขนาดข้าว หรือเสียงดังจากการทำงานของรถเกี่ยวข้าวหรือขนาดข้าวในระหว่างการประกอบกิจการนั้น อันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบเหตุ นั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการจัดการเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นได้

๒. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๒ ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องถูกควบคุมภายในเขตพื้นที่ และกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินการปฏิบัติตามเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินการ รวมถึงมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ และมาตรา ๖๓ บัญญัติให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้งและการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๒ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๖๓ ในการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๑ วรรคสอง ซึ่งต้องไม่เกินอัตราค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้ (๒) ใบอนุญาตดำเนินการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า ตามมาตรา ๓๓ ฉบับละ ๑๕,๐๐๐ บาท

ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข จึงให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขได้ โดยราชการส่วนท้องถิ่นนั้นจะต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้การประกอบกิจการสีข้าว ขนาดข้าวด้วยเครื่องจักร

เป็นกิจการ...

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การประกอบกิจการสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูป

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้การประกอบกิจการประเภทที่ ๒ (๖) การผลิต ไม้ ปั่น บด ผสม บรรจุ สะสม หรือกระทำการอื่นใดต่อสัตว์หรือพืช หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์หรือพืชเพื่อเป็นอาหารสัตว์หรือส่วนประกอบของอาหารสัตว์ เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งมีขอบเขตความหมายว่า สถานที่ที่ทำการผลิต ไม้ ปั่น บด ผสม บรรจุ สะสม หรือกระทำการอื่นใดต่อสัตว์ทั้งตัว หรือพืชทั้งต้น หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์หรือพืช เพื่อเป็นอาหารสัตว์ โดยตรงหรือเป็นส่วนประกอบของอาหารสัตว์ โดยมีหลักในการพิจารณา ดังนี้

๑. พิจารณาจากคำหรือข้อความตามตัวบทกฎหมาย กล่าวคือ “การผลิต ไม้ ปั่น บด ผสม บรรจุ สะสม หรือกระทำการอื่นใดต่อสัตว์หรือพืช หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์หรือพืชเพื่อเป็นอาหารสัตว์หรือส่วนประกอบของอาหารสัตว์” เป็นกระบวนการหรือวิธีการซึ่งกระทำต่อวัตถุดิบที่จะนำมาเป็นอาหารสัตว์หรือส่วนประกอบของอาหารสัตว์ ดังนั้น จึงมีขอบเขตความหมายที่ไม่ครอบคลุมถึงการกระทำเกี่ยวกับอาหารสัตว์สำเร็จรูปที่พร้อมจำหน่าย

๒. พิจารณาจากลักษณะของกิจกรรมหรือการกระทำที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน ลูกค้า ชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม คือ สถานที่ตั้งของสถานประกอบกิจการ ขั้นตอนและกระบวนการผลิต ซึ่งอาจเป็นแหล่งของสัตว์และแมลงนำโรค ก่อให้เกิดฝุ่นจากการ ไม้ บด ผสม วัตถุดิบ การบรรจุอาหารสัตว์ เสี่ยงดังจากการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ กลิ่นเหม็นจากการจัดเก็บวัตถุดิบ หรือน้ำเสียจากการประกอบกิจการ แต่อาหารสัตว์สำเร็จรูปได้ถูกบรรจุอยู่ในภาชนะบรรจุที่มิดชิด เช่น กระป๋อง กล่อง ถุง หรือกระสอบ เป็นต้น ซึ่งมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ ควบคุมเกี่ยวกับคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุอาหารสัตว์ ตลอดจนการเก็บรักษาอาหารสัตว์ ดังนั้น การสะสมอาหารสัตว์ไว้เพื่อจำหน่าย จึงไม่ถูกกำหนดให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

สถานที่เก็บสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูปเพื่อจำหน่าย จึงไม่เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่อย่างไรก็ตาม แม้การประกอบกิจการดังกล่าวจะไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข แต่ผู้ประกอบการจะต้องมีการเก็บสะสมอาหารสัตว์สำเร็จรูปให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อไม่ให้เกิดกลิ่นเหม็นหรือเป็นแหล่งพาหะและแมลงนำโรคจนเป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งหากการดำเนินการดังกล่าวก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียง เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่งได้ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หากผู้ประกอบการฝ่าฝืนคำสั่งจะต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๔